

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

# MURAKÖZ

Előfizetési árak: Egész évre . . . . . 8 kor. Fél évre . . . . . 4 kor. Ngyed évre . . . . . 2 kor. Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtnak: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukas M., Oppelik A. -Altalanos Tudósító- hirdetési osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyiltter petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

## Egy jövedelmező növénytermelési ág.

Sokszor megénekelt igazság az, hogy a magyar gazda helyzete nem a legirigylésre méltóbb, sőt többet mondunk: annyiszor ismételt, hogy ezt a kérdést feszegetni már nem érdemes; s ha mégis ezzel az igazmondással kezdjük el alábbi rövid értekezésünket, tesszük azért, mert abban egy oly tanácsot nyújtunk gazdáinknak, mely megszívlelésre méltó már csak azért is, hogy annak követésével nem egy gazda segített némileg nyomoruságos helyzetén.

A fűmagtermelésről akarunk egyet más elmondani, tehát a növénytermelés egy oly ágáról, mely nálunk nem igen ismeretes. Tudjuk jól, hogy valahányszor egy szép pázsitot vagy jó kaszálót akarunk létesíteni, az ehhez szükséges magvak kiválasztásával mindig meggyűlik a bajunk, mert vagy nem tudunk egyáltalán fűmagot beszerezni, vagy ha tudunk is, az oly rossz minőségű, hogy elvetésre alig érdemes.

Magkereskedőink ugyanis fűmagszükségletüket jórészt külföldről teadják, már pedig ez a mag a melyért oly rengeteg pénzt kell kiadnunk, a legtöbb esetben úgy jó mihozánk, hogy legjobb volna — úgy a mint jött visszaküldeni; nem egyéb az, silány, értéktelen csiráképtelen magvak gyűjteményénél, mely csak arra való, hogy a kereskedők zsebeit tömjék meg az érteletlenségbe kidobott pénzzel.

Hogy minő nagy károsodást szenved a gazda ily magvak vásárlásával arra nézve

feleletet csak az adhat, ki már egyszer megpróbálta. Nem hangsúlyozható tehát eléggé, hogy a gazda a kaszáló létesítéséhez szükséges vetőmagvat maga termelje; igaz ugyan, hogy nem minden fűmagra nézve állhat meg e tanács, de legtöbbjére és pedig különösen azokra, melyek a mi viszonyaink között legjobban diszlenek, mint pl. az évelő és olasz vadóc, a közönséges úrezab vagy francia perje, a réti perje, a réti komocsin és ecsetpázsit, a csomós ebir stb. minden nehézség nélkül keresztülvihető.

A szabályok, melyek e tekintetbe figyelembeveendőek: először is válasszuk a termelésre megfelelő jó minőségű, kedvező fizikai tulajdonságokkal bíró talajt, olyant mely a gyomoktól teljesen ment, mely jó kulturállapotban, jó termőerőben van. Különösen fontos a gyommentesség, mert a fűterméstől nagyon bajos az apró gyomokat eltávolítani; épp azért a fűvetésnek előveteményét oly növény képezze, mely a talajt gyommentesen hagyja vissza, pl. valamely kapás növény. Egy további kellék, hogy ne szenvedjen a talaj hiányt növényi tápanyagokban. Ezt elérendő, az elővetemény alá istállótrágyát adunk, a fűmagvak vetését megelőzőleg pedig nitrogén és foszorsav tartalmu műtrágyát. A talaj legyen gondosan előkészítve akként, hogy a gyöngeszírával bíró növényeknek semmi rög se álljon útjában. A vetést sorbavető géppel, lehetőleg széles sortávolságban úgy eszközöljük, hogy a gyomlás elzárójától szükséges hozzáférhetőség könnyű legyen. A kikelt vetés ápolására nagy gond fordítandó s álljon ezen ápolás a szükséges fogasolás, bo-

ronálás, hengerezés és különösen gyakori gyomlálásból. Az aratás idejének megválasztása a legnehezebb feladat, mert legtöbbnyire nem egy időben következik be az érés. Leghelyesebb akkor aratni, ha a bugák leguagyobb részének magvai az u. n. sárگا vagy viaszérésben vannak, mert ha előbb aratnánk le, akkor a magvak egy jó része éretlen marad, ha pedig később, akkor a java éretl mag még az aratás előtt, de legalább az aratáskor a sarló, vagy kasza munkája alatt elpereg.

Az aratás után a fűvet marokba szedve szárítjuk, hogy felesleges víztartalmát elveszítse, azután kis kévékbe kötjük s utóérésnek tesszük ki. Kedvező időjárás mellett ezen utóérés néhány nap alatt következik be, mikor is a fűvet ponyvázott szekerre rakva, a területről elvitetjük és kaszáljuk. A cséplést hadaróval végezvén, a nyert magot szelelő rostán megtisztítjuk, hogy azzal az üres, léha szemeket, továbbá a löreket és polyvát eltávolítsuk.

A kicséplést magot lehetőleg száraz, szellős helyen kell eltartani.

## A horvát lázongás.

A horvátországi lázongás következtében, minálunk Muraközben, főleg a nép között rémhírek vannak elterjedve. A muraközi nép tart a horvátok betörésétől. Ennek egyik jele az, hogy a csáktornyai takarékpénztárakból kezdi a nép kivenni betétjeit, mert fél, hogy a betőrő horvátok a takarékpénztárakat támadják meg először. Meg-

## TÁRCZA.

### Virághervadáskor.

Virághervadáskor  
Jösz hát el velem?  
— Fakadó virág lesz  
Majd a szerelmem.

Sívít nászutankon  
Majd az ősz szele.  
— Nagy az én szerelmem,  
Mégvéldtek vele.

Dideregve állsz meg  
Házam küszöbén.  
— Meleg lesz odabent  
A tüzhely ölében.

Nem lesz majd se nappal,  
Nem lesz se éjjel,  
Dehogy is telünk be  
Gyors öleléssel.

S tél hogya támad  
S odakint havaz:  
— Idebent ujjalni fog  
Örökös tavasz . . .

Juhász Sándor.

### Babona a palotákban.

A babona a fejedelmi paloták csillogó termében csak oly otthonos, mint a zsupfedelés számvaviskók szük szobájában. A jövedelmondók hiszékeny közönsége nem csupán a tudatlan és félmivelt nép egyszerű embereiből rekrutálódik, hanem akad a babonának nem egy rendíthetetlen hive a magas és legmagasabb körökből is. A most élő fejedelmi személyiségek közül egész sor van olyan, a kíről köztudomásos dolog, hogy hisz a babonában. Különösen el van terjedve a babona az angol és a dán udvarnál.

A walesi herceg, a ki tudvelevőleg nem igen huzakodik egy kis kártyavetéstől, csak olyan babonás, mint minden más játékos. Csak akkor tesz föl nagyobb összeget a kártyára, ha két

hölgy között ül, akiknek azonban nem szabad feketén öltözve lenniök: a fekete ruháról az hiszi, hogy szerencsétlenséget hoz neki. De ez még nem az egyedüli babonája. A kártyát csak a bal kezével emeli le sohasem a jobbal. A nyereségét, melyet babonáságból sohasem számlál meg míg a játékasztalnál ül, mindig csak a jobb kezével dugja zsebre. Arra sohasem lehet rábírní, hogy hétfői napon játszék; a hétfő ő nála és az egész angol királyi családnál az, ami másoknál péntek: szerencsétlen nap.

A játéknak egy másik fejedelmi nagy kedvelője, Milán, volt szerb király még a walesi hercegnél is sokkal babonásabb volt. A roulette-nél sohase tett vöröse s annyira hitta babonában hogy a vénaszszonyok szerencsétlenséget hoznak, hogy aznap hozzá sem nyult a kártyához, amikor vénaszszony akadt az útjába. Pénteki napon nem játszott s egyáltalában semmibe sem kezdett bele, mert nemcsak a játéknál, hanem minden egyébben ténykedésnél a babona rabja volt.

Viktória angol királynőről ismeretes, hogy sűrűn vetett magának kártyát s feltétlenül hitt abban, a mit a kártya mond. Eugenia exesászárné is nagy barátja az efajta jövedelmondás-

# Ferencz József keserűvíz

az egyedüli elismert kellemező természetes hashajtósz. 800 12-27

**Gabona árak. — Ciená Zitka.**

1 m.-máza.	1 m.-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	14,60—
Zab	Zol	11,00—
Rozs	Hrz	11,00—
Kukoricza uj	Kuruza nova	13,00—
» » ó	» stara	00,00—
Árpa	Jecmen	11,00—
Fehér bab uj	Grah bel	18,00—
Sárga » »	» zuti	16,00—
Vegyes » »	» zmešan	16,00—
Lenmag	Len	22,00—
Bükköny	Grahorka	10,00—

Szagtalan és nyomokban szárado

Valódi Christoph-lakk kérendő

Ezen gyártmány törvényileg védve van

**Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK**

Lehetővé teszi, hogy a szobák a másolat alatt is használhatók legyenek, mivel a kellően szag és a szagtalan szárado, mely az olajfestékek és a lakkok sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal felülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Még kellő állóképességet!

**Szinezett szobapalló-fénylakk,** sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót a egytől fényt is ad. Esztétikusan állítható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást is; van színe.

**„Issta fénylakk” (szinezetlen)** új pallókra és parketkre, mely csupán fényt ad. Különböző parketre s olajfestékek mar. bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a fasztruktúrát. Postacsomag, körülbelül 3' négyzet méter. (Ezt ködszop. gyágra szobára való) 5 ft. 90 kr., vagy 9' 9' márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktaik vannak, ide küldendők. Miniatúrák és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1500 éves gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

**Christoph Ferenc,**  
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,  
Prága. K. Berlin.  
Zürich.  
Csáktornya: Gráner Testvéreknél.  
921 2—6

**ESZESZETT** e hó 10-én vasárnap, a legelőről, egy fehér szőrű, oldalán és hasán lyü sötét foltokkal, tiszta YORKSHIREI fajta 3 éves

**vemhes göbe.**

Állítólag Páloveczen látták, — onnan minden nyoma veszett. A megtaláló jelentkezzen a beliczai jószágkezelésnél, hol 20 korona jutalomban részesül.

954 1—

**Keil-lakk**

(GLASUR)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.  
1 nagy palack ára 2 K. 70 f. — 1 kis palack ára 1 k. 36 f.

**Viasz-kenőcs**

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 20 K.

**Arany-fénylakk**

képeretek stb. bearanyozására.  
1 kis palack ára 40 fill.

**Fehér „Glaser”-fénylakk**

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.  
1 doboz ára 90 fill.

902 8—8

— Mindenkor kaphatók: —

**HEINRICH MIKSA** czégnél Csáktornya.

**Fogműteterem** Csáktornya, Fő-tér Hirschmann-féle ház.

Készíték egyes műfogakat, valamint teljes fogsorokat, kautschuk-celluloid, arany inylemezzel vagy teljesen anélkül, ugyszinte combinált kautschuk-arany és kautschuk-ezüst inylemezzel, jutányos áron, jóállás mellett.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradok

911 6—\*

kiváló lisztelettel

**Biach Oszkár.**



**A Richter-féle Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 23 éve óta megismertető bedörögölési alkalmaztatási kíséréssel, csúszási és nehélszüneti.

**Intés.** Silányabb utánzatok miatt bevérszákoróvatások legyünk és csakis eredeti üvegek dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel jöszével fogadjunk el. — 80 L, 1 K. 40 L és 2 K. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Forrátkár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, cseh és kir. udvari szolgáltatók. Rudolstadt.



791 33—30

Egy jó erkölcsű fiu tanulónak

felvétetik

**Stolczer József**

pékműhelyében Csáktornya.

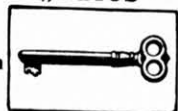
953 1—1

**Schicht-szappan**



„szarvas” vagy „kulcs”  
jeggyel

legjobb, legkiválóbb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.



**Mindenütt kapható!**

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyiteltérké és hirdetések.

# MURAKÖZ

Előfizetési árak: Egész évre . . . . . 8 kor. Fél évre . . . . . 4 kor. Negyed évre . . . . . 2 kor. Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtnak: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukas M., Oppelk A. »Általános Tudósító« hirdetési osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitlitter petitsora 20 fill.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

## Egy jövedelmező növénytermelési ág.

Sokszor megénekelt igazság az, hogy a magyar gazda helyzete nem a legirigylésre méltóbb, sőt többet mondunk: annyiszor ismételt, hogy ezt a kérdést feszegetni már nem érdemes; s ha mégis ezzel az igazmondással kezdjük el alábbi rövid értekezésünket, tesszük azért, mert abban egy oly tanácsot nyújtunk gazdáinknak, mely megszivlelésre méltó már csak azért is, hogy annak követésével nem egy gazda segített némileg nyomoruságos helyzetén.

A fűmágtermesről akarunk egyet más elmondani, tehát a növénytermelés egy oly ágáról, mely nálunk nem igen ismeretes. Tudjuk jól, hogy valahányszor egy szép pázsitot vagy jó kaszálót akarunk létesíteni, az ehhez szükséges magvak kiválasztásával mindig meggyűlik a bajunk, mert vagy nem tudunk egyáltalán fűmagot beszerezni, vagy ha tudunk is, az oly rossz minőségű, hogy elvetésre alig érdemes.

Magkereskedőink ugyanis fűmagszükségletüket jórészt külföldről fedezik, már pedig ez a mag a melyért oly rengeteg pénz kell kiadnunk, a legtöbb esetben úgy jó mihozzánk, hogy legjobb volna — úgy a mint jött visszaküldeni; nem egyéb az, silány, értéktelen csiraképtelen magvak gyűjteményénél, mely csak arra való, hogy a kereskedők zsebeit tömjé meg az értele hiába kidobott pénzzel.

Hogy minő nagy károsodást szenved a gazda ily magvak vásárlásával arra nézve

lefeletet csak az adhat, ki már egyszer megpróbálta. Nem hangsúlyozható tehát eléggé, hogy a gazda a kaszáló létesítéséhez szükséges vetőmagvat maga termelje; igaz ugyan, hogy nem minden fűmagra nézve állhat meg e tanács, de legtöbbjére és pedig különösen azokra, melyek a mi viszonyaink között legjobban diszlenek, mint pl. az évelő és olasz vadóc, a közönséges úrezab vagy francia perje, a réti perje, a réti komocsin és ecsetpázsit, a csomós ebir stb. minden nehézség nélkül keresztülvihető.

A szabályok, melyek e tekintetbe figyelembeveendőek: először is válasszuk a termelésre megfelelő jó minőségű, kedvező fizikai tulajdonságokkal bíró talajt, olyant mely a gyomoktól teljesen ment, mely jó kulturállapotban, jó termőerőben van. Különösen fontos a gyommentesség, mert a fűterméstől nagyon bajos az apró gyomokat eltávolítani; épp azért a fűvetésnek előveteményét oly növény képezze, mely a talajt gyommentesen hagyja vissza, pl. valamely kapás növény. Egy további kellék, hogy ne szenvedjen a talaj hiányt növényi tápanyagokban. Ezt elérendő, az elővetemény alá istállótrágyát adunk, a fűmagvak vetését megelőzőleg pedig nitrogén és foszorsav tartalmu műtrágyát. A talaj legyen gondosan előkészítve akként, hogy a gyönges csírával bíró növénykének semmi rög se álljon útjában. A vetést sorbavető géppel, lehetőleg széles sortávvalban úgy eszközöljük, hogy a gyomlálás céljából szükséges hozzáférhetőség könnyű legyen. A kikelt vetés ápolására nagy gond fordítandó s álljon ezen ápolás a szükséges fogasolás, bo-

ronálás, hengerezés és különösen gyakori gyomlálásból. Az aratás idejének megválasztása a legnehezebb feladat, mert legelőnyire nem egy időben következnek be az érés. Leghelyesebb akkor aratni, ha a bugák legnagyobb részének magvai az u. n. sárگا vagy viaszérésben vannak, mert ha előbb aratnánk le, akkor a magvak egy jó része éretlen marad, ha pedig később, akkor a java érett mag még az aratás előtt, de legalább az aratáskor a sarló, vagy kasza munkája alatt elperge.

Az aratás után a fűvet marokba szedve szárítjuk, hogy felesleges víztartalmát elveszítse, azután kis kévékbe kötjük s utóérésnek tesszük ki. Kedvező időjárás mellett ezen utóérés néhány nap alatt következik be, mikor is a fűvet ponyvázott szekerre rakva, a területről elvitejük és kazalozzuk. A cséplést hadaróval véghezvén, a nyert magot szelelő rostán megtisztítjuk, hogy azzal az üres, léha szemeket, továbbá a löreket és polyvát eltávolítsuk.

A kicséplelt magot lehetőleg száraz, szellős helyen kell eltartani.

## A horvát lázongás.

A horvátországi lázongás következtében, minálunk Muraközben, főleg a nép között rémhírek vannak elterjedve. A muraközi nép tart a horvátok betörésétől. Ennek egyik jele az, hogy a csáktornyai takarékpénztárakból kezd a nép kivenni betétjeit, mert fél, hogy a betörő horvátok a takarékpénztárakat támadják meg először. Meg-

## TÁRCZA.

### Virághervadáskor.

Virághervadáskor Jösz hát el velem? — Fakadó virág lesz Majd a szerelmem.

Sívit nászutankon Majd az ősz szele. — Nagy az én szerelmem, Megvédték vele.

Dideregve állsz meg Házam küszöbén. — Meleg lesz odabent A tűzhely ölében.

Nem lesz majd se nappal, Nem lesz se éjjel, Dehogy is telünk be Gyors öleléssel.

S töl hogyha támad S odakint havaz: — Idebent újulni fog Örökös tavasz . . .

Juhász Sándor.

### Babona a palotákban.

A babona a fejedelmi paloták csillogó termében csak oly otthonos, mint a zsupfedeles szálmaviskók szük szobájában. A jövedelmondók hiszékeny közönsége nem csupán a tudatlan és félmivelt nép egyszerű embereiből rekrutálódik, hanem akad a babonának nem egy rendíthetetlen hive a magas és legmagasabb körökből is. A most élő fejedelmi személyiségek közül egész sor van olyan, a kirkől köztudomásos dolog, hogy hisz a babonában. Különösen el van terjedve a babona az angol és a dán udvarnál.

A walesi herceg, a ki tudvalevőleg nem igen huzakodik egy kis kártyavetéstől, csak olyan babonás, mint minden más játékos. Csak akkor tesz föl nagyobb összeget a kártyára, ha két

hölgy között ül, akiknek azonban nem szabad feketén öltözve lenniök: a fekete ruháról azt hiszi, hogy szerencsétlenséget hoz neki. De ez még nem az egyedüli babonája. A kártyát csak a bal kezével emeli le sohasem a jobbal. A nyereségét, melyet babonáságból sohasem számlál meg míg a játékszatalnál ül, mindig csak a jobb kezével dugja zsebre. Arra sohasem lehet rábírní, hogy hétfői napon játszó; a hétfő ő nála és az egész angol királyi családnál az, ami másoknál péntek: szerencsétlen nap.

A játéknak egy másik fejedelmi nagy kedvelője, Milán, volt szerb király még a wallisi hercegnél is sokkal babonásabb volt. A roulette-nél sohase tett vörösrre s annyira hitta babonában hogy a vénaszszonyok szerencsétlenséget hoznak, hogy aznap hozzá sem nyult a kártyához, amikor vénaszszony akadt az útjába. Pénteki napon nem játszott s egyáltalában semmibe sem kezdett bele, mert nemcsak a játéknál, hanem minden egyéb ténykedésnél a babona rabja volt.

Viktória angol királynőről ismeretes, hogy sűrűn vetett magának kártyát s feltétlenül hitt abban, a mit a kártya mond. Eugenia exesászárné is nagy barátja az efajta jövedelmondás-

# Ferencz József keserűvíz

az egyedüli elismert kellemes ízű természetes hashajtósz. 860 12-27

nyugtatlanság tudatjuk a pénzeiket féltő belevőkkel, hogy a takarékpénztárak oly kevés pénzt hevertetnek pénztáiraikban, hogy ha mind elvinnék a horvátok, még akkor sem vesztik el a belevők pénzüket, mert a takarékpénztárnak a vagyonja nem a pénztárban, hanem a kiadott kölcsönökben van.

Aztán a rémbírekről nem szabad sokat adni. A horvát lázongók fegyver nélküli emberek, a kik az ő saját kormányuk ellen lázonganak, de eszük ágába sincs Magyarországba betérni. Ezt megtenni annál kevésbé merészlik, mert a közigazgatási hatóság — nagyon helyesen — már eleve olyan védelmi intézkedéseket tett, a melyek még a kedvüket is elvenné azoknak, a kik gonosz szándékból át mernék lépni a magyar határt. Minden ponton egy egész sereg csendőr őrzi a határt s bármely pillanatban nagy számú katonaság áll a hatóság rendelkezésére. Ezeket megnyugtatlanság a félnépeknek.

A muraközi nép között is találkozott szórványosan egy kettő, a kiknél fogékony talajra akadt a horvátoknak igazgatása. De ezek csak szóval adtak kifejezést nézetüknek, a miért a bíróság előtt kell felelniök. És miután tény, hogy a muraközi nép sem ment a horvát igazgatások behatásától, a mi nek oka a korvátokkal való mindennapi érintkezés, nagyon megnyugtató a közönségre azok a preventív intézkedések, melyek a közigazgatási hatóság részéről ez ideig történtek.

Egy muraközi földmivelő beszélt el, hogy Varazsd-Topliczán akadályokat gördítenek a Magyarországból odamenni fűrdőző közönség elé. E kellemetlenség elöl igen könnyen ki lehet térni. Nem kell oda menni addig, a míg a Drávan túl bekéssz nem lesz. Keszthely sincs sokkal messzebb mint Toplicza, ott ugyan azt a vizet kapja a beteg, mint Topliczán. Aztán ott legalább nem bántják az embert.

Egy kanizsavidéki plébános figyelmeztelte hibeit, hogy tekintettel a horvátországi állapotakra, ne menjenek Bisztriczére ezidén bucsura, mert kellemetlenségnek lesznek kitéve. Ez okos szó volt az illető plébánosától. A mi muraközi hazafiás lelkeszünk is bizonyára figyelmeztetni fogják hibe-

iket, hogy addig, a míg Horvátországban a rend és a béke helye nem áll, óvakodjanak Bisztriczére rándolni. Ne vigyék oda vallási érzelmeiket s pétzüket, a hol nem szívesen látják őket. Csáktornya és Víziszentgyörgy is bucsujáró helyek, a hol bizonyára ép úgy elegendő lehetnek vallási kötelemeiknek, mint a háborgó Horvátországban.

De egyébként is a lelkeség a község békéje s a nép nyugalma szempontjából is helyesen cselekednék, ha óva intené a népet, hogy ezen zavaros időben ne menjen Bisztriczére ájtatosságait végezni, nehogy vallásosság helyett hazafiatlanságot hozzon magával haza.

## A miniszter ajándéka.

Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásiügyi miniszter az ő minden iránt kiterjedő figyelmével és magas érdeklődésével nagy örömet szerzett a csáktornyai m. kir. állami tanítóképző intézetnek s ezzel kapcsolatban a város közönségének s Muraköznek. Miniszter ur ugyanis e hó 12-én kelt rendeletével az intézet illetve Csáktornya város részére megküldötte gróf Zrínyi Miklós a költő remek kivételül, igen értékes olajfestésű arcképet, az intézet igazgatójához intézett következő sorok kíséretében.

»A Tekintetességöd igazgatása alatt álló m. kir. állami tanítóképző-intézet fennállásának 25 éves jubileuma közelédtél e levellem mellett megküldöm az intézet részére Csáktornya város nagyfiának Zrínyi Miklósnak, a költőnek és hadvezérnek olajfestésű arcképet.

Megbizom az intézet mindenkorai igazgatóját, hogy a képet alkalmas elhelyezésében állami letétként őrizze mindaddig, míg Csáktornya városában valamely nyilvános keplár nem létesül. Ez eset bekövetkeztével a kép a mindenkorai vallás- és közoktatásiügyi miniszter rendelkezése alapján az illető műgyűjteménynek adandó át, hasonlóképpen állami letét gyanánt. Küldeményem sértetlenül történt megérkezéséről s átvételéről legyen Tekintetességöd jelentést.

Budapest, 1903. május hó 12-én.

Wlassics.

## KÜLÖNFÉLEK.

— **Himlőoltás.** Csáktornya nagyközség eljárásága közhírré teszi, hogy az 1903. évi általános himlő- és ujjraoltások május 24-én és június 2-án vasárnapokon délután 2 órakor az elemi iskola földszinti termében fognak a községi orvos által eszközöltetni. Felhívja az előjáróság az érdekelteket, hogy oltásra kötelezett gyermekeiket a kitűzött helyen és időben annál is inkább oltassák be, mert ellenkező esetben egyszerre megintés után az 1887. évi XXII. t. cz. 11. pontjában megszabott fokozatos pénzbüntetéssel sújtlatnak.

— **A körorvosok utólag** kapják fizetésüket, amit az illető községek előre, a negyed közepére befizetni tartoznak s ezeket az előrefizetéseket alap gyanánt lehet lekinteni, melyek az adóhivatalba befizetve, ezekből az adóhivatalok fizethetnek a körorvosokat. Ez okból Zalavármegye feliratilag megkeresi a belügyminisztert az iránt, hogy a körorvosok az állampénztárból kapják fizetésüket, mely czéliből a községek a körorvosi illetekeket szintén az adóhivatalba szolgáltatnak be.

— **Zalavármegye** törvényhatósági bizottsága f. hó 11-én jóváhagyta Murakiraly községnek ingallan vétel tárgyában, Drávasárhely községnek szabályrendelete módosítása tárgyában, Kotor községnek másodjegyű állás szervezése tárgyában, Légrad községnek sögederő alkalmazása és rendőri állások szervezése tárgyában hozott képviselőtűteltű határozatait. A kotori körorvosi állásnál Kotor községnek Alsódomború községgel kiegészítéséhez a közgyűlés hozzájárul; a kör megállapítása után a kör székhelyének kijelölése az alispán hatásköréhez tartozik.

— **Zalamegye ünnepe.** Deák Ferencz, a haza bölcsé, a vármegye nagy szülőlte születési napja századik évfordulójának megünneplése tárgyában kiküldött bizottság javaslatához képest a megyei rendes közgyűlés elhatározta, hogy október 17-én tartja az ünnepséget hálaadó isteni tisztelettel, diszközgyűléssel s a Deák-téren levő Deák szobor megkoszorúzásával; egyben a bizottság javaslatához képest a diszközgyűlésre

nak s ha a két öreg uralkodónak együtt volt, egymásnak olvasták ki a kártyából jövőndő sorukat. Az angol királynő palotájában hivatalos jóskés és jósnők egymásnak adták a kilincset. Signor Ruferto, Londonnak leghíresebb jövőndőmondója szolgálatait nem csak az angol királynő, és a volt Francia császárné, hanem az előbbi nevezte Beatrice nevű leánya is gyakran vették igénybe.

Beatrice hercegnő a nemrégien elhalt Battenbergi Henrik herceg özvegye rendíthetetlenül hisz a jövőndőmondók csalhatatlanságában, mióta egy jóslat, melyet sok évvel ezelőtt mondott neki egy öreg Pythia, az utolsó betűig beteljesedett. Egy cigányasszony akkor azt jóslotta meg neki, hogy az, a kit a hercegnő szeret, sohasem lesz az övé. Idegen országban fog az meghalni s az a férfi, akie tényleg lesz, követni fogja amazt. Ez tényleg így is történt. Napoleon herceg, Eugenia császárné fia, akit szívébe zárt a hercegnő a sötét Afrikában a zulus assagaitól találva lelte halálát. Battenberg Henrik herceg, akinek Beatrice hercegnő hitvese lett, ugyancsak Afrikában hagyta ifjú életét.

Ugyanaz a cigányasszony az ő vésteltjes jóslatával a walesi hercegné is sok álmátlan éjjelt okozott. Azt jóslotta ugyanis neki, »Egy koronát látok a fejed felett lebegni. Látom amint utánna nyulsz, de sohasem fog a fejednek ülni.« A herceg ezt a kellemetlen jóslatot eleinte nem igen vette komolyan, de mikor látta, mint teljesedik be szórul-szóra mindaz, amit a cigányasszony nővérenek mondott, nagyon kellemetlenül

kezdte magát érezni, s a jóslatból korai halálát olvassa ki.

Még többet szenved a babona nyúge alatt a dán trónörökös családja. A trónörökös fia Károly herceg lelkes spirítusista Szorgalmasan kutatja a szellemeket s már egész könyvtárt tesznek ki azok a kéziratok, amelyek irástudó szellemektől erednek. De maga Keresztély herceg és Lujza hercegnő is hisznek a szellemekben, ami eklatásan bizonyult be egy alkalommal, a midőn Stokholmban, a svéd királynál voltak vendégségben.

Mint minden valamirevaló királyi kastély, a svéd királyné is hajlékot adott egy pár szellemnek, amelyek azonban nem igen respektálták az udvari szertartásokat, mert mindjárt az éjjel, hogy a dán vendégek megérkeztek, elkezdtek titokzatos játékokat. Először is kidobták az ágyból a főkamarásmestert, azután egy merész szelleu a dán herceg ágához férközött s jég hideg kezével végigsimította a herceg arczát, ami persze nem esett neki nagyon jól. Harmadnap a hercegnőhöz jött egy szellem látogatóba, a boudoirjába, a mitől szegény annyira megijedt, hogy ájultan rogyott össze. A java még csak azután következett. A herceg egy este a könyvtárba ment, hogy egy könyvet hozzon ki magának, melyet reggel bennfelejtett. Mivel tudta, hogy a könyv hol fekszik, nem gyújtott világot, hanem csak úgy ment be a könyvtár sötét termébe. Ahg, hogy bement, a szomszéd termekben levő kísértet iszonyú kiáltást hallatott s utánna heves viaskodás zaját. Gyorsan behatoltak a könyvtárba s ott találtak

halotthalványan reszkette eltorzult arczvonásokkal a szegény herceget.

Mi történt? A szellemek egész csordája rávetette magát, kikapták a könyvet a kezéből s fojtogatni kezdték. A herceg viaskodott velük s csodálatos módon épen menekült meg körmeik közül. Persze kiküldték az egész kastélyt, de a hunczut szellemekre nem találtak rá, csak a könyv hevert ott a padlón szétrongyolva és egy pár szék volt feldöntve. A hercegi pár azonban jóllakott a szellemekkel s nyomban ott hagyta a svéd kastélyt. Mindketten persze szentül megvannak győződve, hogy tényleg szellemek voltak akiket láttak és akikkel a herceg viaskodott.

A belga udvar sem ment minden babonától. Klementina hercegnő Stefánia özvegy trónörökösné hoga tele van babonás hittel. Az olasz trónörököslel kellett volna egyidőben jegyet váltania, egy rettenetes álmokép azonban arra bírta, hogy ígéretét visszavegye. Azt álmodta ugyanis, hogy lent van a pokolban mint kárhozott, a többi kárhozottól körülvéve. Ezt az álmot egy magyarárta, hogy lstennek nem tetsző dolgot cselekszik, ha olyannak nyújtja kezét, a ki a pápa ellensége.

Mint ezeknél a királyi udvaroknál, úgy bizonyára a többieknél is buján tenyész a babona szapora palántája, melyet bizony nem egy hamar fog élető nedvétől megfosztani a földvilágosodás izzó fénye.

Csikós István.

szónokul Barcza László bizottsági tagot kérte fel, az alispánt pedig megbízta, hogy a vármegye nevében a szoborra koszorút helyezzen; az ez alkalommal a vármegyei épületnél szükséges tartározási munkálatokra, valamint a ragyterem felszerelési költségeire a vármegyei tőzsvagyon terhére 3000 koronát szavazott meg, egyúttal egyéb szükséges intézkedéseket megteremtésre Árvay Lajos főjegyző elnöke alatt egy szűkebb bizottságot küldött ki azzal, hogy a további teendőkre nézve javaslatát a szeptemberi közgyűlés elé terjeszse.

— **Park nagyobbitás.** Festetics Jenő gróf ur. Ó méltósága, mint értesülünk, elhatározta, hogy a város közönsége számára a vasút-féle vezető út mellett általa létesített parkot évről-évre fokozatosan fogja nagyobbitani, míg csak kellő nagyságúvá nem fejlesztette. Gróf ur. Ó méltósága ezzel is csak újabb bizonyosságát adja a város érdekei iránt eddig is már sokszor tapasztalt jóindulatának.

— **A csáktornyai** állami tanítóképzőben a folyó 1902/903-iki iskolai év végén a vizsgálatok a következők: I. sorrendben és napokon tartottak meg: IV. osztály osztályvizsgálata május 25-én. Az első három osztály hittanvizsgálata június hó 12-én. II. osztály osztályvizsgálata június 13-án. III. osztály osztályvizsgálata június 15-én. III. osztály osztályvizsgálata június 16-án. Tanítóképesítői írásbeli vizsgálatok június 2, 3 és 4-én, a szóbeli képesítői vizsgálatok június hó 18-án és a következő napokon.

— **Kápolna szentelés Zalaúváron.** Zalaúváron már régen szűnik bizonyult a régi kis kápolnácska, miért is elhatározták, hogy a régilt lebontják s helyébe egy nagyobb építtetik. Az erre szükséges összeget lassan össze is gyűjtötték, az új nagyobbitott kápolnát felépítették és folyó hó 21-én délelőtt a kerületi esperes lényes segédlettel ünnepélyesen felszentelte. Délelőtt 1/2 9 órakor indult ki a processio a csáktornyai templomból s 10 órakor történt a felszentelés. Delben a község 40 tételkü ebédet adott melyen a Festetics uradalom gazdatisztjei, a járás főbb tisztviselői, a környekbeli papság s a község előjárósága vettek részt.

— **Eljegyzések.** Bertin Agoston helybeli kir. aljárásbíró jegyet váltott f. hó 20-án Nagykanizsán Krátky József ottani kir. telekkönyvvezető kedves leányával Margit kisasszonnyal. — Molnár József csáktornyai pénzügyőri szemlést eljegyezte Csigó Erzsike kisasszonnyal Kövesdről.

— **A csáktornyai** m. kir. állami tanítóképző intézet ifjúsági önképzőköré folyó évi május hó 30-án (szombaton) délután fél 3 órakor tartja évszóró gyűlést, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja. Tárgyszorozat: 1. Hymnus, éneklí az ifjúsági férfikar. 2. Titkári beszámoló beszéd. 3. Képezdész-csárdás. Szövegét írta Miskolczy Mihály II. éves-, zenéjét szerze Ertl Gábor IV. éves növendék, előadja az ifjúsági ének-és zenekar. 4. Től táncmester, Gabányitól, monolog. Előadja Kopstein Lipót I. éves növendék. 5. Férfi négyesk. Előadja az ifjúsági kar. 6. Czelli bucsu. Kutnyánszky Jenőtől, melodráma. Szavalja Vida József, zongorán kíséri Ertl Gábor, harmoniumon Dergovics György IV. éves növendékek és az énekkar. 7. Az én tengerszemű hölgyem, humoreszk, írta és felolvassa Miskolczy Mihály, II. éves növendék. 8. Elnöki bezáró beszéd. 9. Szózat, éneklí az ifjúsági férfikar. Pataki József titkár, Ertl Gábor jegyző.

— **Meghívó.** A csáktornyai »Iparosítjak Egyesülete« alaptökejének megalapítására június hó 1-én, pünkösöd hétfőn, kedvezőtlen idő esetében június 7-én, Hencsey Gábor helybeli vendéglős zrinyitéri kerthelyiségében tánccezal s egyéb bohóságokkal összekötött tavaszi-mulatságot rendez, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik. Jó ételkről, italokról, pontos kiszolgálásról és kényelemről a vendéglős gondoskodik. A zenét Schmed Ede zenekara szolgáltatja. Kezdeté d. u. 2 órakor. Beleptidj személyenkint 50 fillér, családjegy 1 kor. 50 fill. Egyesületi tagok beleptidjál nem fizetnek. Főülfizetések, a hazafias irányu jótékony-csezlra való tekintetből köszönettel fogadlatnak s újság útján nyugtáztatnak. A rendezőbizottság.

— **A csáktornyai** izr. hitközség templomgondnoksága értesíti a híveket, hogy a szombati muszáj ima ezen tül délelőtt fél 11 órakor fog kezdődni.

— **Felhívás** Ismételve felhivatnak mindazok, kik vadászati lőfegyver birtokában vannak és a fegyveradóra vonatkozó valomásaikat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat f. é. június hó 1-ig annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben fegyveradjójuk a törvényben meghatározott, súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapíttatni. Az előjáróság.

— **Piaci és vásárrendészeti ügyben I. fokozatú főszolgabíró jár el.** A belügyminiszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy mivel az 1886. 22. t. cz. 21. §-a szerint a községek a piaci és vásárrendészetet nem kezelik, emnélfogva a községi előjáróságok az egyesek áruházi helye és sorrendje tekintetében intézkedni jogosítva nincsenek s ilyen joggal még az érvényben levő vármegyei vásárrendtartási szabályrendeletek esetleges rendelkezése alapján sem lehetnek felruházva, mert a törvény rendelkezésével szemben a szabályrendelet ellenkező intézkedése érvénytelen. Ha tehát belvásárok vagy országos vásárok alkalmával hely tekintetében két elárúsító között differenciák merülnek fel, azokat senki más, csakis a szolgabíroság intézheti el.

— **Lefoglalható-e a vetőmag?** A végrehajtási törvény, valamint a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. törvény-cikk is úgy a magánjogi, mint a közigazgatási zálogolás alól kivési a vetőmagot. Ennek daczára egy királyhágóntuli vármegyében a pénzügyigazgatóság egy esetben a vetőmagot lefoglalta és pedig augusztus hónapban. Fellebbezés folytán az ügy a megye törvényhatósági bizottságához került, amely azután a pénzügyigazgatóságnak ama felfogása ellenében, hogy csak szeptemberben és októberben nem szabad a vetőmagot lefoglalni, kimondotta, hogy a törvény szellemé a vetőmagot a foglalás alól egyáltalában ki akarta vonni, azt tehát semmikor sem szabad zár alá vonni. A törvényhatósági bizottság határozata helyes, de nemcsak a törvény szellemének, hanem szó szerinti szövegének és az ezzel kifejezett törvényhozói akaratnak is megfelel, amennyiben az 1883. évi. XLIV. törvény-cikk 69. §-a kifejezetlen mentesíti a vetőmagot a foglalás alól s a szeptember és október hónapokat csak azért említi fel, mert erre az időre a vetőmagot nagyobb mennyiségben hagyja meg foglalásmentesnek, mint egyébbkor.

— **A bevándorlás megszigorítása Amerikában.** Az Egyesült-Államokban a bevándorlás megszigorításáról szóló új törvény az előbbieknél is szigorubb és előreláthatólag hozzá fog járulni ahhoz, hogy a már amerikaiak előtt is tulnag melytől öltött bevándorlást leszállítsa. A törvénynek célja, minden oly elemet kizárni, amely akár az amerikai népek, akár az amerikai kormány-terhére lehetne; így kizártnak: az örültek, gyenge elméjűek, teljesen szegények (paupers), mindazok, kik a köznek terhére válhatnának, koldusok, undorító vagy ragályos betegséggel fertőzöttek, büntettek miatt vagy erkölcsi gonoszságot magában foglaló kihágások miatt megbüntetettek, soknejűek, anarchisták, vagy személyek, kik az Egyesült-Államok kormányának erőszakos megbuktatásában hisznek és azt elősegítik, vagy mindazok, kik ilyneket az országba hoznak. Az új törvény idevonatkozó lényegesebb intézkedései a következők: Az eddig minden bevándorló után (a hajótársaság útján) szédett egy dollár fejadót két dollárra emeli. Ezen fejadó alól kivételnek a kanadai, kubai és mexikói állampolgárok. Az ily öszszegek a bevándorlási alaphoz csatoltatnak. 4. szakasz szerint, törvény ellen vét mindenki, akár egyes, akár társaság, aki külföldieket az Egyesült-Államokba bármí módon behoz, vagy behozatalukat elősegíti oly czébből, hogy azok itt bármínemű munkálat végezzenek. Az ez ellen vétőket minden egyes kihágásért egy ezer dollárral büntetik. Törvényellenes munkát igérni a külföldinek és ez által őket bevándorlásra bírni tilos. Minden külföldi, ki ilyen hirdetések követezőben ez országba jön, szerződött munkásnak tekintetik és kizáratik, kivéve ha ily ígéretek nem egyesek és társaságok, hanem államok, tartományok, községek hoznak nyilvánosságra. Tilos a hajó-vagy vasúttársaságoknak a bevándorlást elősegíteni; hirdetései csak a hajók indulási, érkezési idejét és egyéb a szállításra vonatkozó adatokat tartalmazhatnak. Minden az ellen vétő társaságok minden egyes esetben egy ezer dollár büntetést fizetnek. Minden hajótulajdonos, vezető vagy ügynök, ki az Egyesült-Államokba ezen törvény ellenére bevándorlókat hoz, vagy azt megkísérli, kihágás követ el és minden egyes ilyen bevándorló után egy ezer dollárra büntetetik, vagy 3 hónaptól 2 évig tartó elzárással, vagy mindkettővel. Ezután a partra szállásnál követendő egészségügyi és egyéb vizsgálatok mikéntjél írja elő a törvény. Ha az Egyesült-Államokban külföldi találatnak, ki ezen törvény ellenére idejött, idejötté után két évvel is visszaszállítandó.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsítot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Odón csász. és kir. udvari magkereskedésből Budapestben a »Sétatéri« vagy a Margitszigeti« fúmagkeveréket. Ezeket már 28 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatraméltó és gyönyörű sétatereire részére.

Felölés szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuće zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

## Izdateljstvo:

knjižara Fjischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

## Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 8 kor.  
Na pol leta . . . . 4 kor.  
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

## Gospodarstvo.

## Kak se moremo proti betegu pernatih stvarih braniti.

Ako pernate stvari povanost s pazljivostju sprevdjamo, za čudne nas vćini ovaj veliki napredak, kojega vu ovim krugu zadnje ovo vreme spazili jesmo. Samo prije toga pred nekulikimi ljetmi nije nas genulo na pazljivost pernate stvari povanost i sada za nekulikimi ljetmi potomtoga, glede obćinskoga gospodarstva, na kak velikog dohodka napredak se podiglo i danas već s malimi stroški kak ljepoga hasna donasa.

Pernate stvari povanje krugu ova kasnije vreme glavna marljivost je nato nastajala, da vu orsaga okolica pernate stvari povanje se oplemenjiva, da na tržtvo priredjena mladina tim bolšu cenu mogla bude nam priskerbeti. S takvom postigjen je cilj, da od ljeta do ljeta iz pernatih stvarih i od njih izhadajuću hasen se povekšaval, kaj i statistički dokazi nam svedočuju, da po njih dobleni millioni ovo zadnje vrėme tim bolje na više se podiglo bilo.

Nego pri odgovaaju pernatih stvarih takaj isto tako kak i pri drugih hižnih stvarih, ima takaj pogibeljnoga zgrabljivoga betega. Osobito iz tudjih zemljah k nam donešene pernate stvari najbolje su pogibeljna vćinile našu odgonjenost i naše trštvo, radi tega da budemo od ove pogibelji obćuvani,

nastale su stroge potreboće. Radi ovoga zroka poljodelstva minister okružne naredbe odredil je poglavarstvu, vu kojem iz jedne strani iz tudjih orsagov k nam donešene pernate stvari na pazljivost, iz druge strani pako, ako bi se med pernatimi stvari kolera pojavila, odredil je ostre naredbe, kak se ima braniti.

S veseljem moramo pozdraviti poljodelstva ministra, koj se pobrinul odrediti za odgovaanje pernatih stvarih naredbah, da s kakvim načinom imamo se braniti i ako nje točno obzravali budemo, onda se gurni biti ćemo, da kak guder iz tudjih orsagov k nam donešenih betegov, tak takaj i vu našem orsagu pojavljenih pernatih stvarih kolera izkorenili budemo.

Ako se dakle od pernatih stvarih vu kojem mestu kolera podigla, obćinsko poglavarstvo dužno je ovo javiti, vu takvim slucaju višeše poglavarstvo dužno bude sledeća odrediti.

1-ic. On dvor, vu kojem se med pernatimi stvarmi kolera pojavila, s jednom opomenitom tablom'ima naznaćiti.

2-oc. Iz desinficijalnoga dvora jedino sama poklana mladina i kotarskog živinskog doktora po pregledanom dopušćenem, jajca pako sodomskom vodom zeprana slobodno bude van poslati.

3-ić. Poginjene ili betežno poklane stvari zevsim skupa vu onim hipu imaju se uništiti.

4-ić. Sva lajna i od hrane ostate ostanke

svaki dan pazljivo skup spomesti i ali taki zežgati, ili pak s vapnenom vodom pomešano vu jednu zaprtu jamu skupa spravljati.

Od mladine lajna nigdar ni slobodno na gnoj hititi, ili pako tam zakopatni, niti pako, kak su vu nekojih krajih navadni, iz same coprije na drevi povesiti, ar ne uništje na lajna najbolje samo gospodaru skodiju. Najbolje se preporučuje, da poginjena tela i njihova lajna požgemo, ar po takvim načinom najsigurnije uništimo vu telah i vu njihovih lajnih zadržavajuće zgrabljive nevolje. I ako bi hasnovito bilo, da dominićali, ali budi vekše obćine dali bi si prirediti za tela zganje pečnicu, po takvim nebi cigani niti pako cucky tela odnašali, kajti poginjena tela pogibeljnoga betega sobom donasaju.

Ako je vu desinficijalnim dvoru sva mladina poginjula, ali budi poklam bila i po osem dnevih se beteg ni pojavil, onda je znamenje, da je pogibelj prestala.

Napokon tomu preprećiti, da mozbit za mladnu voditi zelezna kola nebi bila zrok zgrabljivoga betega, odredjeno je da takova kola svigdar po odposlanjoj mladini moraju se desinficirati.

Proti pernate stvari za braniti betegu k ministerialskoj naredbi je jeden naputak takaj prikloplen, koj iz četiri paragrafov stoji, najrme od pernate mladine kolere, kak se pomnozava, kak se moremo proti njoj braniti, tojest sve po redu ispisani tak zvani Naputak.

— M. F. —

## ZABAVA.

## Smrtin pes.

— Vidiju onoga velikoga črnoga psa? pita stari doktor s svojom palicom, kaže na jednoga velikoga psa, koj je po morskim bregu gori, doli drkal.

— Kaj hoćete žnjim?

— Danas još vumre negdo.

Ovo je smrtin pes.

— Nehotomice sam se bil zlecnul i pomišljenom čudom gledal jesem na staroga gospona:

— Dragi moj doktor, jeli to znaju, da oni od jako čudnovitoga dugovanja govoriuju?

— Moguće! mozbit sam takaj i zlo vćinil, da sam vas pozornoga vćinil.

— Ah ja nisam copernjak.

— Nije ovo coprija prosim.

Već od dvanajst ljet pazim ja na ovoga psa. Kad sam ga prvić zgledal, taki mi se sumljivi videl. Nigdo nezna, kak je simo došel i gdo je njegov gazda? Samo je došel i on dan je vumrla od kupelišća direktora mlada gospa. Ovo istina iz nenada bi se moglo takaj pripetiti, nego drugi dan sa-

mo je nestalo psa. Za deset dni potomtoga se opet iz nova na onom istom mestu, gde sad stoji. Zamišljeno simo tamo drće, negda negda postoji, prama morju se obrne i s tužnim glasom laja. Dugo vreme gledim njega i nekaj me počelo stepati gledajuću na psa. Kad sam iz šetnje dimo došel, s velikim strahom pripovedajuću meni, da jeden stari general, koj danas jutro simo bil došel, na naglo je vumerl. Prestrašil se je sam i od onoga vremena čisto vidim skopćenost medju črnim psom i med smrtjum.

Kroz dvanajst ljet kuliko guder krat se ov pes ovdj pojavi, svigdar vumre negdo.

— To je čudnovito!

— Naj rećeju rajši, da je nekaj izvan rednoga!

— Dragi gospon doktor, ako vi to budete meni rekli, da su moja pluća u većkoj pogibelji i da ja za četiri danov vumerl budem, pri času vam veruvat bi.

Nego ako vi to velite, da nuter vu kupelišću danas negdo vumre zato, da ovdj po morskim bregu jeden črni pes drće . . .

— Dobro je dobro, samo se snejete!

Vu ovoj minutu pes postoji i lajati počne. Velikoga šubnatoga repa si nuter po- vuće, glavu svoju vu vis podigne i neka-

kovim jako tužnim glasom počne lajati, da su škrapu hodili po meni. Maio i zabledil jesem, ar je doktor s čudnimi očima gledal mene.

— No kaj ne?

— Kaj no, kaj ne? Srdito se izrazil jesem i doduše sramuval se jesem od prveše moje izkazene slaboće. Kaj svedoći ovo bedasto lajanje? Nikaj, nikaj, nikaj!

— Ali ipak ste se prestrašili od njega.

— Prestrašil? Nisam! Samo neugodno mi se činilo. Tim se spricam od doktora i prama psu se odpravim! Doktor za menom kriće:

— Da kaj hoćem?

— Iz blizine takaj želim videti ovoga psa — odgovoril sam njemu nazad. Doktor se s plecī maši, pogleda na svoju vuru i nazad se povrne vu kupelišće

S hitrimi i sigurnimi koraki idem prama psu, nego ne lajam, da mi je srđce bolje kucalo. Napokon od onoga, od česa mi je doktor pripovedal, čisto me uznemirilo. Kad sam do psa bil došel, on želno gleda na me i mirovno doćekal je mene, da poleg njega stanem.

## Kaj je novoga?

### Iz života kraljice Jaltzabete.

Iz Beča telegrafiraju: da Paoli redarstva kapitan, koj je za osiguranje bil odlučan za ono vréme, kad je kraljica po francuzkim orsagu putovala, spomenka vrednoga dugovanja javi sada od pokojne naše predbore kraljice Jaltzabete. Kraljici najpre vu jednim danu sledecimi rećmi predali su jednoga, vu grćkim orsagu naćinjenoga ljepoga vrća:

— Spravljajte presvetlost vu ovoga vrća vaše vesele suze.

Kraljica je jedn čas dreveno šutila, zatim pako ovako veli:

Onda ov vrć navek prazen ostane. Za ostale mojih suzah stran pako nije za dosta veliki.

Pri drugoj priliki pako kraljica je ova rekla:

— Od onih, koji sada živeju, za sto ljet nit jeden ne ostane.

Vezašnjih europejskih Ironušov nit po lovica njih nebuđe. Novi vladavci budu. Sve kaj se nam sada za velikoga i potrebnoga vidi, ova sva minula budu. Človek takaj je samo, kak jedan makov cvet, ili pak jeden stap, na hitro premine.

### Pošteni tolvajl.

Znamenito dogodjenje se pripetilo ove dane vu Berlinu. Kod jednog bogatog od lampasov fabrikanta su razbojniki hodili, izofnali jesu njegovu peneznicu iz nje odnesli jesu od velike vrednosti cenjenoga blaga, gotovih penez i do 13 jezer marka vrednosti papira. Ovih papirov iliti vekslinov imena broja drugi dan naravski su vu novinah proglasili, i na znanje dali kvara trpećega od banknotah takaj opominajuć na razbojnike. Po takovim načinom papiroim nisu mogli hasna vzeti, imali jesu vendar tulikoga dušnoga spoznanja, da nje nisu zapravili, nego kvara trpećemu su vu koptili nazal poslali. Moremo si premisliti fabrikanta veselost, koju su razbojniki prama njemu učinili. Na tuliko ga bilo dirnulo ovo pripćenje, da je po svih novinah proglasil,

i njegovem poštenjem se zavezal, da tužbu svoju nazaj vzeme i neće preganjati tolvaje, da paće iz same zahvalnosti podelil njim jeden lagvić pive, koju slobodno potrošuju vu jednoj dobroj oštariji. — i sad s najvećšom željom čeka razbojnike na gosti.

### Sin od svojega ota.

Da kak si premišljava dete od svojega ota? Na ove pitanje jedne nemške novine takov odgovor davaju: Vu 10 letnoj starosti dete tak veruje, da je njegov otec jako spameten človek, vu 15 dobi tak misli, da već on takaj zna tuliko kak njegov otec, vu 20 letnoj dobi tak misli, da njegov, znanost još jedenkrat vekša od svojega ota, vu 30 ljetnoj dobi tak si misli, da bi jedenkrat ipak dobro bilo za navuk pitati svojega ota, vu 40 ljetnoj dobi počne se njemu tak činiti, da njegov otec ipak više more znati, vu 50 ljetnoj dobi svojega ota tolnaće išće, i po 60 ljetnoj dobi, kad je već njegov otec i sigurno bil vumerl, na pamet njemu dojde, da ipak samo stari bil je najspametneši človek na ovom svetu!

### Konjsko klassificiranje vu Čakovcu.

Vu tekućem ljetu konjsko klassificiranje čakovečke velike občine tekućeg meseca 26. dana vu Čakovcu na sejemskim pijacu je odlučeno. Pozivaju se svi konjski vlastelini, da svoju konjsku marhu dužni jesu dognati on isti dan na rećeno mesto pred poldan ob 8. vuri, tim bolje, ar ako zamudiju ovu zapoved izvršiti, od svaki komad konjske glave do 30 korunami budu kastigani. Od klassificiranja i od dognanja iznimljeju, se jedino sledeći:

1. Onakova konjska marha, koja za ovo ljetu od javljenja bila su izpušćena.
2. Od dognanja dužnosti oslobođeni konji.
3. Onakvi žrebići, koji vu ljetnom klassificiranju od 4 ljet višeše starosti nemaju.
4. Takove konjske matere, koje pred klassificiranjem s osmuni dani ozrebite se jesu, ili kojih vreme za žrebiti se ravno vu ovom času čeka, nego samo vu tim slučaj,

ako bi do klassificirnoga mesta dugšega puta imali činiti.

5. Zgrabljivi, zimićljivi, ili budi kakvim drugim težkim betegu povdani konji, i napokon.

5. Zevsema neprikladna konjska marha. Pred komisiju nedognanosti rešenje svaki konjski vlastnik dužen je zroka svedoćbom dokazati. Ove svedoćbe pred klassificiranjem on dan na občinsko poglavarstvo imaju se predati.

### Požgal je svoje dete.

Strahovito pripćenje dogodilo se je na lžak zvanog pusti. Németh Ferencz ove dane s tim je plašil svoju ženu i njegovu peteru decu, da na nje vužge hizu. Nemethica je vidla, da je njezin muž ponorel, na friško pograbi svoju decu za ruke i s velikim strahom hotela je žnjimi oditi, nego zmešane pameti človek za njimi beži i po silnim načinom iztrgne iz ruk najmanje dete, malu tri ljet staru Maricu.

— Ovo je najdragše pred Bogom. Ovo budsm alduval, kajli mi je on zapovedal

— Odpelal je zaćim vu hizu i vužgal je na nju hizu. Žena je omedlela od strahovitoga vidjenja, sad se od toga bojiju, da i ona takaj bude ponorela. Od Németh Ferencza pako po doktorskim previdjenju sudiju da se mu pamet zmešala, na koga sad oštru pazku imaju, da nebi i ovoj drugoj svojoj deci takaj kvara napravil. Mala pucica je do vugljenja zgorela.

### Pred venćanjem.

Ravno pred venćanjem on dan izniknul je, kak iz Beča javiju, jeden po imenu Zinner Tivadar zvani mladi fiskal iz austrijskoga glavnoga grada. Fiskal tekućeg meseca 12. dneva je nekam izniknul iz Beča. On je od svojih ljudih na njega izručeni peneze potrošil. Vkradenih penez svotu do pedeset i šest jezer korun veliju. Kak se vidi, fiskal je vu Požunu samoubojnik postal.

### Purgarmeštra sin.

Iz Karolyvaraša telegrafiraju, da Petrivalski Jozefa tamošnjeg purgarmeštra osemnajst ljet star sin je ove dane iz silnim načinom vudril vu Kakuš občinskoga tanać-

— Cezar na zovem njega po priliki i pogladim njegovu glavu.

Pes poslušne mene, kak da bi izbilja ovo ime nosil, gori se podigne i prilizavajući počne se k meni hariti. Pogladim njega po telu i tamo na kamenitim morskim bregu počel se jesem žnjim igrati. Cezar skoći na me, liže moju ruku, iz pametnih njegovih očih pako zahvalnost i ljubav spoznal jesem, od truda legnem si na morski breg Cezar pako poljeg mene čisto pretegnjeni čisto komot legne, ne holomce glasno se počnem smijati:

— Ipak je to nekaj čudnoga. Cezar je smrtin pes.

Cezar kak da bi bil razmel od česa je spomenek, samo da nije ponorel od dobre volje i od veselja. Simo tamo drće prek mene skaće, i tak nepazljivi postane, da je jedenkrat takaj i vu morje opal. Jeden ćapliva po morju, zatim splazi na breg počše sebi mesto, gde je najbolje sunce sijalo, da se posuši i oči imal zaprte . . .

Sad vpazim k vuglenu spodobnomu črnomu psu na črevi jednu, kak sneg belu krpu. Prilićno velika bela krpa i kad nju bolje previzitiram, prehladila se bila vu

meni krv. Ona krpa od smrti glave spodobu imala je . . .

Čudne miseli došle jesu mi na pamet. Kaj pako? Ako je Cezar za istino smrtin pes? I sad još ovdle leži bez skrbi, mirno spava. Nekakov čuden nemir i misel me preobladala.

Iz prvine ni sam ufal sam sebi valutati, kakovo mišljenje poprijelo se vu mojoj pameti, nego ovo mišljenje kasnije sve vu sigurneši formi se pojavilo. Stanovito kaj bi se pripetilo, ako bi ja ovoga psa vvoril?

Za istino, kaj bi se zgodilo? Krv mi se vu glavu sela, glava mi je šumela, sve se obraćalo s menom. Kak da bi ober moje glave videl morje iz njegovimi pisanimi ribićni barkami i dol, giboko pod menom modro nebo, i zlatno sunco. Zuma mi je bila, kasnije zimica me stepala takaj . . . Okolo gledim, na celoj okolici, nigde nikoga nema. Jedini samo dva jesmo: ja i smrtin pes. Polagano pazljivo vu žep segnem. Na revolvera cevi se za bišne sunćeni trag. Cezar je giboko spal, kad kad je i hrkal takaj takaj, vu snu za nekakvom muhom je ćapnul . . . Gori zdignem revolvera, nego ruka mi je strahovito drhtala i pred očima

se farbe jesu premenjale. Nisam videl više nit morja nit neba, nit pako Cezara, jedino samo bezkrajnu črnu kmicu, koje serđini k belomu snegu spodobna smrtna glava se rezala: To neznam, jeli sam sprožil revolvera . . .

Kad iz omamljenosti k sebi sam Lil došel, jedini bil jesem. Cezar je nekam bil izniknul, revolvera sam tvrdo tiščal vu ruki svojoj. Koma mogući znal se jesam sećati na ona, koja se pripetila jesu. Pomalo, premišljavajući i strahovito ves izmućeni odščem se nazad vu kupelišće. Glava me tak bolela, kak da bi iz hamrićom potućena bila, okolo mojega srćda pako zmućene prebodke ćutil jesem. Gori odidem vu svoju hizu i po doktora pošlem.

— Doktor? Zapita belu kapu imajuća dvorjenica i čudno gleda na me.

— Jest doktor . . . dam prositi nek dođu k meni.

— Pak ni vam znano, da je vumerl? Nazad korućim. Dvorjenica me na divan spravi, vodu donese i ovak veli:

Je, prosim . . . danas predpoldan, kad se iz šetnje nazad navinul, na vrtu se skup srušil . . . tak veliju da ga srćni žlak trefil.

Halta! Jenő

nika hižu i spavajuću njegovu kćerku je strelji. Mladi človek je zatim prama sebi obrnul svoje oružje. Mladoga zaljubljenika na ov strahoviti čin je zdvojnost dopelala. Puca nit ni hotela znati od ljubavi, da pače i roditelji su takaj njega od hiže odpravili. Petrivalskija je takaj vu onom hipu vmorila njegovu kugla.

**Jeden varaš bez ženskoga spola.**

Vu Ameriki je jeden varaš, vu kojega jedno ženskoga spola stvorenje nesmije nuter stupiti. Ovoga bez ženskonitoga varaša me se zove Sunnside i vu Utah državi biva. Do dve stotin stanovnikov ima, koji iz vekše strani sami težaki i rudari jesu, koji tamo vu velikoj lapornoj rudi posluju. Ovoga varaša pred dvemi ljetmi je nastavil jeden sindikatuš, koj je ostru zapoved odredil, da ovdí bar jeden ženski spol smel stanovati. Oženjeni mužkarci nesmiju sobum vzeti svoje tuvarušice vu Sunnsideu, nego tamo moraju ostaviti nje vu najbližšnjem varašu, koj do trideset kilometrov daleko leži od bez ženskonitoga mesta i jedino samo po nedeljah i po onih dnevih, kad su slobodni od dela, moreju se ziti svojimi tuvarušicami. Da radi česa biva ova velika prepoved, ovo se nemore znati.

**Imenuvanje.**

Gospodin Festetics Jenő Grof za dominijskoga vračitelja dr. Schvarz Alberta čakovečkoga doktora je imenuval.

**Zaruki.**

Langer Istvan tapolcaiski varmegjinski podsudec zaručil si je iz Tapolce Takács Jenő, kraljevskoga notariuša kćerku Marišku gospodičinu. Gospodin Langer Istvan podsudec je sin Langer Makara bánjavárskoga zemelskoga gospoua vu Medjimurju.

**Ogenj vu Drávavásárhelyu**

Tekućeg meseca šestoga dneva na večer ob tri fertale na devet Dravavašarhelja občine na samoči stoječe pastirske hiže krov se zažgal i tom prilikom s črepom pokriti krov, na nahizju bivšom slamom i krmom je zevsema zgorel. Ognja koma za pol drugu vuru su bili mogućí pogasiti. Ogenj je valjda po nepazljivosti nastal. Celo stanje varaša sliši, kvara do 900 korun. Assekuriranoga nikaj ni bilo.

**Odčevstna zahvalnost.**

Gospodin Festetics Jenő Grof je milostiven za stran čakovečke velike občine siromakov 200 korun prikazati, koji penzi tekućeg meseca 14. dneva su bili razdeljeni med siromake. Za ove podate dobre svrhe prikaz čakovečke velike občine poglavarstvo na ovom mestu srdačno zahvalnost izrazi gospodinu grofu od strani varaških siromakov. —

**Zaljubljeni pek.**

Iz Fiume javiju, da Loos Jozef tamo stojeći pekovski mešter s jednom od sebe vno go starešom služkinjom, koja je prije toga pri njem služila, odskočil. Da življenja njihove skrbi nebude njim pretežka, šestdeset jezer korun vzeli jesu sobum zaljubljeniki. Pekovski mešter je ipak imel tuliko poštenja, da svoju tuvarušicu zevsema neostavi vu nevolji i siromaštvu, ostavil njoj dvadeset jezer korun. Vu tem mnenju jesu, da su se zaljubljeniki prama Ameriki naputili.

**Bilježništva pred smrtjom**

Vu Parizu su jednoga po imenu Kansarmant zvanoga b'gatoga vlastelina na njegovem stanu mrtvoga našli. Smrt je polagano dohadjala, tak da samoubojnik je imal vremena svojih zadnjih vurah čutenja bilježiti. Redarstvo kad je drugi dan nesretnoga človeka vu njegov stan nuter bilo došlo, našlo je ovo bilježništvo, koje ovak glasi: Deset vur 15 minut: Kak se vidi, smrt mi bude sladka. Deset vur 30 minut. Dobra misel bila je na jednu cigarettu zapušit, i to na zadnju. Jako mi v tek ide. Deset vur 45 minut. Kak se vidi, izgubil sam svojega glasa. Moje grlo guri. — Jednajst vur 30 minut. Zagutim se, vumrem . . . .

**Stekil pes vu Štrigovl.**

Iz Štrigove javiju, da se pred nekulikimi dnevi iz Štajerskoga vu Štrigovu nastanil Smil Jozef svojim črno bele dlake psom, koj pes je ovog meseca 13. dneva od svojega gazde stana bil odskočil i istog onog dana v jutro Čertau, Janos štrigovskoga stanovnika za jedno cestara dvor je do bežal, gde njegovoga 4 ljet staroga sineka na prsah i obrazu ga bil zgrizel. Detetu obraz je na četrti dan iliti 14. dneva otekel. Stekli pes iz cestarovoga dvora odbežal je prama Nagy Édešdu, gde opet onoga dana predpoldan ob 9. vuri Novak Andraša pet ljet staroga Florian zvanoga sineka je zgrizel. Odonut se naputil prama Turzóvölgyu, gde je jednu svinju i jednoga psa opet izgrizel, preganjali su ga tak dugo, doklam vu Vargahelyi grofovski šumi bili su ga zautukli. Zgrizenu decu štrigovski kotarski doktor primil je pri vremenu na pazku doklam petnajstoga ovog meseca nisu nje odpelali vu Budapešt.

**Zmržljeni svetci.**

Mužke »regule«, tak se vidi izpunjavaju se točno. Od oca na sina prehadja njihovo proročanstvo, od meeveda velju, koj si z. na sveučnu glavu svoju iz suplje van podene i premišljavi si od vremena, da jeli bude li vredno ostaviti svoje toplo gaježdo, ako je črni božič, beloga vuzma se imamo nadjati, napokon od Servac, Pongrac i Bonifaca zmržljenih svetcov velju, da zločestvo vrem donasaju sobum. Prošastni tork pozdravili su nas zmržnjeni svetci, zrak sn razhladil i kak pišeju, iz glavnog grada Budapešte, za dosta mizlo velvoje vladalo je tamo Mužko proročanstvo dakle, kak se vidi, do sada se po istinu zvršava.

**Materinska ljubav.**

Narva, vu ruskim varašu prije toga pred dvemi ljetmi jeden mladi officerski soldat je samoubojnik postal. Vu Petervaradinu stanujuću njegovu mater je ta nesreća zevsema spotrla na tuliko, da njezina rodbina žalost njenu vlašiti nikak mogli nisu. Višekrat je pohodila Narvu i tam na sina svojega grobu duge vremena je sprevaljala. Pred par dnevi dala je služiti svetu mešu za dušu svojega sina vu narvaški cirkvi, zatim pako odide van na groblje, gde su nju drugi dan mrtvu bili našli. Naveke sobom nosečem revolverom se strelila. Vu njezine oporave žepu jednu cedulu su našli s ovimi rečmi: — »Nemrem živeti bez mojega sina.»

**Horvatski puntari.**

Iz Zagreba telegrafiraju, da vu Sisku ove dane je buna nastala, koja kak se vi-

di je na antisemite slišala. Fakini vu jednu oštariju vudrli i tamo svu pohišto i obloke na komade zdrobili, načelnika i njegovoga sina hižne obloke su takaj spotrli. Buntovníki su se zatim na željeznički kolodvor naputili, ali kad su bili opazili, da je iz soldati obkojeni, nazad se jesu navratili. Pokedob vu Zagorju po više občinah se puntari podižeju i da nebi vekša buna nastala, soldate su poslali tamo i to na njihove stroške.

**Nesrećna šala.**

Radi nepremišljenosti i radi bez človečnosti včinjena šale volju, to nam je znano, da već višekrat postali jesu za aldov. Nego od takve bedaste apriliške šale, koja se vu Klosterburgu iz jednom siromaškom pucom zgodila, jako malo znamo. Već aprila meseca drugoga dana pripetilo se, da Majer Leopoldina klosterburska puca od svojega stana nekam je izniknula. Od onoga vremena njoj tora ni glasa. Pred nekulikimi dani ležački soldati potegnuli su van iz Dunaja jedno ženskoga spola mrtvo telo. Buduć za njezin pidavek ime znali nisu, odpeljali su nju na groblje vu tak zvano cintorsku hižu, gde je mrtvo telo jeden celi dan vu miru ležalo bilo. Za ove vreme Majer Leopoldine rodbini je napokon na znanje došlo, naputili se jesu vu cintor i tamo spoznali su vu mrtvom telu nesrećnu puču. Zeznalo se, da nesretno stvorenje jednoj apriliškoj šali nastala je aldovnica. Zaručena je bila već vevčanja dan bil je takaj odlučeni. Aprila, prvoga pako lista dobi od svojega mladženja, vu kojem njoj daje na znanje, da si nju nemre vzeti za svoju tuvarušicu. Puca si ovo na tuliko na srce vzela, da odide i vu Dunaj réku skoči. Lista ovoga nije njezin zaručnik pisal, nego jeden nepoznal, koj je hotel žnjom, aprilišku šalu včiniti. Poglavarstvo podiglo je proti njemu zazvedanje, nego ne ufaju se, da bi mogućí bili ove zločeste šale kompanera kada k rukam dobiti.

**Tuvaroš.**

Izvanrednom vernostjum družu se Thiringer Jozef redar k svojoj na smrt betežnoj tuvarušici Zena mu je prsobolna i beteg se jako pohujšal. Pred nekulikimi dani prije toga doktor je to rekel redaru, da žena njegova samo još nekuliko danov ziveti moguća bude. Redar je od tog vremen kruto žalosten postal, dapače zbetežal je i on sam takaj vu postelju leči je moral. Svojim pajdašim, koji su njega pohadjali žalostno se njim ovak tužil. Dajte meni mira dragi moji prijatelji, nevalja meni nikaj moje življenje. Neću duže živeti bez moje tuvarušice. Ove dane vu zorju ob četroj vuri se na vratni čep obesil, nego prije, neg bi vuže odpustil, spije jednu flašu lužne vode. Još je živel kad su ga susedi odrezali od vojke. Oslobođnjaki zeprali su njemu njegovoga želudca i smrtnom pogibeljom ranjenoga človeka odpeljali jesu vu špital.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.



Melléklet a «Muraköz» 1903. évi május 24-iki (21. számához).

**Gabona árak. — Clena žitka.**

1 m.-máza.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	14.00 —
Zab	Zob	11.00 —
Rozs	Hrz	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.00 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	11.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	18.00 —
Sárga » »	» žuti	16.00 —
Vegyes » »	» zméšan	15.00 —
Lenmag	Len	20.00 —
Bükköny	Gráhorka	10.00 —

Egy a magyar-, német- és horvát  
nyelvet bíró **fűszerkereskedő**

**s e g é d**

azonnal felvétetik

**Todor R. utóda keresk.**

**Csáktornyán.**

916 3—

Egy zágrábi gabona és fűszerkereskedés részére,  
szakképzett, a **német és horvát** nyelvben teljesen jár-  
tas, több évi gyakorlattal bíró

**f i a t a l e m b e r**

kerestetik.

Ajánlatok A. B. jelige alatt **Berthold Neu-**  
**mann, Agram** ezimzendők.

958 1—1

**Házeladás.**

Az Erzsébet-téren levő Novák István-féle

**172. számú ház**

(a községi népiskola mellett) szabad kézből eladó. Bőveb-  
bet ugyanott

959 1—3

**Özv. Steinauer Lajosnénál.**

**FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)**

könyvnyomdája

**Csáktornyán**

a legujabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

**könyvnyomdai munkákat**

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák,

körlevelek, hivatalos- és magánnyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

 a legjutányosabb árak mellett. 

Fölvívás!

12 forinttól 15 forintig

készülnek műhelyemben remek szabású divatos férföltönyök, felöltők mérték után a legfinomabb gyapjuszövetekből.

TIMÁR LAJOS

férfiszabó terme

Budapest, VIII., Gyöngyryuk-utca, 9., I. em.

Vidéki rendeléseknél egy mintaruha mértékül beküldendő.

Vidékre ha 4 ruhát rendelnek egy helységben, odaküldöm utazó szabászomat divatos, gazdag posztóminta gyűjteménycimmel, bemutatás és pontos mértékvetel miatt.

899 10—\*

# Keil-lakk

(GLASUR)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.  
1 nagy palack ára 2 K. 70 f. — 1 kis palack ára 1 k. 36 f.

## Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1-20 K.

## Arany-fénymáz

képekreték stb. bearányozására.  
1 kis palack ára 40 fill.

## Fehér „Glasure“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.  
1 doboz ára 90 fill.

902 8—8

— Mindenkor kaphatók: —

HEINRICH MIKSA czégnél Csáktornyán.

Szafalan, és szivomban száradó

Valódi  
Christoph-lakk  
kérendő



Ezen gyárt-  
mány  
törvényileg  
véde van

## Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt a használatosságuk miatt a kellő mértékű szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerüljék. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörülhető, amelyek, hogy elválasszák tőle. Még kell különbséget:

**színezett szobapalló-fénymáz,**  
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fölött be a pallót a egyuttal fényt is ad. Beérte egyaránt állítható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden faltort, a ruhák mázolását stb. van színezés

**„iszta fénymáz” (színezetlen)**  
új pallókra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parietra a olajfestékekkel már használt egyen új pallókra való. Csak fényt ad, emellett nem fedi el a falmasztát.

**Postafizetésre,** körülbelül 3 négyzet méter (két köbnap-gyárgi szobára való) 5 f. 90 k. vagy 90 k. mára.  
A közvetlen megrendelések minden városban, ahol rakhatók vannak, ide küldendők. Utamozások és prop-akciók ingyen és bérmentve küldetnek. A beszállásai tes-ék jól vigyázni a edre a a gyárti jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt-ök: le utamoznak és hímeltják, a sokkal rosszabb, a gyakran a ednek meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

**Christoph Ferenc,**

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága. K. Berlin.

Zürich.

Csáktornyán: Gräner Testvéreknél.

921 3—6

## Fogműterem Csáktornyán, Fő-tér Kirschmann-féle ház.

Készíték egyes műfogakat, valamint teljes fogsorokat, kautschuk-, celluloid, arany inylemezzel vagy teljesen anélkül, ugyszinte combinált kautschuk-arany és kautschuk-ezüst inylemezzel, jutányos áron, jóállás mellett.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradok

911 7—\*

kiváló tisztelettel

Biach Oszkár.

POLLAK JAKAB divatruháza VARAZSDON Dráva-utca.

A világhírű *Borzalinó kalapgyár* egyedüli raktára. — Dúsan felszerelt nagy raktár valódi

## KARLSBADI CZIPÖKBEN

kalapokban továbbá mindennemű *férfi- és női nürnbergi-, rövid-, kézmű-, kötő- és divatcikkekben.*

909 8—10

## Liliom-kenőcs

— Crème de Lys —

Gyorsan és biztosan működő, tiszta, nem ártalmas szer a szep-lő, az arc tisztáltsága, pat-tanások, májfoltok sat. ellen.

Ára a hozzátartozó szappannal együtt, ha a pénz előre beküldetük: 2 K. 20 fill.

Megrendeléseket elfogad:

**Riedl Ferencz**

„Salvator“-hoz címzett gyógyszerára

Varazsdon.

858 1—20

## Pomada od liljana.

— Crème de Lys —

Brzo i sigurno djelujuće, čisto neškodljivo sredstvo proti sunčanin pjegam (Sommersprossen) nečistoći lica kao prišćevom crvenilu i jetrenim pjegam (Leberflecke).

Ciena sa k tomu spadajućim sapunom ako se novi napravo pošalju 2 kor. 20 fillira.

Naruče prima: Ljekarna k' Salvatoru

**Franje Riedla Varaždin.**



A Richter-féle  
**Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házasor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik közönség, ezaráll és meghítésével.

**Intés.** Silányabb utánzatok miatt beváráslárokóvatóosak lo-gyunk és csakis eredeti üvegokot dobozokban „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéjeggyéssel fogad-junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

**Richter F. Ad. és társa,**  
csász. és kir. udvari szállítók.  
Rudolstadt.



791 34—35

Jó napot kedves szomszédnő! Hova siet?

## A Hessel-féle olcsó áruházba megyek

(Hirschmann-féle ház, a postahivatallal szemben,) a hol gyönyörű dolgokat láttam a kirakatban. Egy ruhát szeretnék készíttetni. A legjobb és legszebb czikkeket nagyon olcsó áron nála lehet venni. Alkudozni sem szeretek és ott, mivel **szabott árak vannak**, mindjárt a legolcsóbb és legjutányosabb árat mondják. Tegnap is tettem ott egy nagyobb bevásárlást. Hallja csak ezeket a hallatlan olcsó árakat! Vettem egy **elegáns napernyőt 4 koronáért**, vettem **8 méter kék cretont méterenkint 52 fillérjével**, egy **kitűnő derékövet 1 kor. 50 fill.-ért**.

Mondhatom bámulatos olcsó árért csakis ott szerezheti be szükségletét.

Nó hát kedves szomszédnő, ha ez úgy van, akkor én is ott fogok vásárolni. Szükségem volna ugyanis jó vászonra ingekhez és a leányom részére egy füzőre. Hanem most sietnem kell az ebédet elkészíteni. Isten Önnel!

✿ Délután találkozunk Hesselnél. ✿

955 2—

## Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy üzletem

# teljes felosztása

miatt az összes raktáron levő áruimat, u. m. **női ruhakelmék, rövidárúk, vásznak, kendők, nap- és esőernyők stb. stb. különféle divatcikket mélyen a bevásárlási áron alól minden elfogadható összegért** eladom.

Magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva maradok

Csáktornya, 1903. május 10.

kiváló tisztelettel

## Neumann Albert.

951 3—

**T. cz.**

Van szerencsém Csáktornya és vidéke t. közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy eddigi **üvegraktáramat** egy a fűszer-üzletem melletti külön nyílt eladási helyiségre változtattam.

Üzletemben tehát ezentúl az **üvegszakmába** tartozó mindennemű árúk is a **legjutányosabb árban kaphatók.**

Elvállalok továbbá úgy helyiségemben valamint azonkívül is mindennemű üvegesmunkát, javításokat. Gyártok modern **képv** valamint **tűkörkereteket is**, melyeknek részletes mintái üzletemben a nagyérdemű közönségnek megtekintés végett rendelkezésre állanak.

Korcsmárosok és vendéglősök bármikor poharakat és üvegeket olcsó díj mellett kölcsönbe kapnak. Szíves támogatásukat kérve maradok

kiváló tisztelettel 939 6—25

**Todor R. utóda.**

**P. P.**

Cast mi je obznaniti p. š. stanovnikom grada Čakovca kao i okolice, da sem kraj mojega štacuna još jedan drugi štacun s **glažnatom** robum otvorit.

U mojoj **glažuti** dobije se **sve za hval cennu** prem **krémarske flaše, kupice i drugo glažovje.**

Dale se kod mene dobiju **sveti kipi** i svakačke **zreale.**

**Obloke i kipe** takaj za hval cennu u **rame mečem.**

Krémari dobiju kod svake prilike svaku **količinu flaše i kupice u posodu.**

Sa poštovanjem

**Tódor R. nasl.**

## Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az eddigi a **dr. Krasovecz házban** létezett

# rőfös- és divatárkereskedésemet

a volt **Mayer S.-féle** üzlethelyiségbe helyeztem át.

Raktáramat teljesen kibővíítve és felszerelve mindennemű divatcikkkel a legjobb minőségben jutányosan adhatok

**Mayer S. ur teljes raktárkészletét megvettem és ezen átvett árukat a mielőbbi teljes**

**kiárúsítás céljából**

**jóval a beszerzési áron alul**

**minden elfogadható összegért adom.**

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlván maradok

kiváló tisztelettel

935 6—10

**HERZER IZIDOR.**

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

**Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN (Triest mellett) ajánlja belsőld!**

## GYOGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona 1/2 palack 2:60

**Kapható: CSÁKTORNYÁN,**

**TODOR R.-utóda fűszerkereskedésében.**

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) a fent említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által, Wien IX. Spitalgasse 31. \*\*

910. 9—52

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által, Wien IX. Spitalgasse 31. \*\*